मध्यप्रदेश लोक सेवा आयोग
रेसीडेन्सी एरिया
इन्दौर

क्रमांक : 123 / 69 / 2011 / प–9 इन्दौर, दिनांक–30.06.2018

अंतिम उत्तर कुंजी

–:: विज्ञप्ति ::–

सहायक प्राध्यापक परीक्षा–2017 के संदर्भ में आयोग द्वारा जारी विज्ञप्ति क्रमांक 97 / 69 / 2011 / प–9 दिनांक 19.06.2018 के अंतर्गत प्रावधिक उत्तर कुंजी परीक्षा परिणाम बनाने के पूर्व आयोग की वेबसाईट पर प्रकाशित की गई थी। अभ्यर्थियों से प्राप्त ऑनलाईन आपत्तियों का विषय विशेषज्ञों द्वारा परीक्षण किया गया तथा समस्त ऑनलाईन आपत्तियों का सूक्ष्म परीक्षण करने के पश्चात **विषय–संस्कृत** के प्रश्न पत्र की अनुशंसित संशोधित अंतिम उत्तर कुंजी बनाई गई है। यह अंतिम उत्तर कुंजी है। इस अंतिम उत्तर कुंजी के आधार पर परीक्षा परिणाम तैयार किया जायेगा। अतः अब इस संबंध में अभ्यार्थियों की किसी प्रकार की आपत्तियों / अभ्यावेदनो पर विचार नहीं किया जायेगा। अभ्यर्थी आयोग की वेबसाईट पर अपना रोल नंबर एवं प्रवेश पत्र पर दिये गये पासवर्ड की सहायता से लॉग–इन कर अपनी रिस्पांस शीट का अवलोकन कर सकते हैं। यह विज्ञप्ति आयोग की वेबसाईट www.mppsc.nic.in, www.mppsc.com & www.mppscdemo.in पर दिनांक **30.06.2018** से उपलब्ध है।

(डॉ.पी.सी. यादव)
परीक्षा नियंत्रक

Assistant Professor Exam - 2017

(Final Answer Key)

Sanskrit

Q.No: 1	' वयं स्याम पतयो रयीणाम् ' इत्येतद् वाक्यम् कस्य सूक्तस्य अस्ति ?
A	**अग्निसूक्तस्य**
B	**इन्द्रसूक्तस्य**
C	**नासदीयसूक्तस्य**
D	**हिरण्यगर्भसूक्तस्य**

Q.No: 2	दूरङ्गमं ज्योतिषां ज्योतिरेकम् - इत्यादिकं कस्य वैशिष्ट्यम् सूचयति ?
A	**इन्द्रस्य**
B	**वाचः**
C	**मनसः**
D	**सूर्यस्य**

Q.No: 3	अथर्ववेदानुसारं - सत्यं बृहद् ऋतम् तपो ब्रह्म - इत्यादि कम् धारयन्ति -
A	**अग्निम्**
B	**सूर्यम्**
C	**पृथिवीम्**
D	**पर्जन्यम्**

Q.No: 4	बालगङ्गाधरतिलकस्य मतानुसारं वेदानां रचनाकालः अस्ति -
A	**पञ्चविंशति-सहस्राब्द-ईसापूर्वम्**
B	**षड्सहस्राब्द-ईसापूर्वम्**
C	**सार्धद्वि-सहस्राब्द-ईसापूर्वम्**
D	**द्वि-शतोत्तर-एकसहस्राब्द-ईसापूर्वम्**

Q.No: 5	वेदमन्त्राणां विकृतिपाठाः भवन्ति -
A	**सप्त**
B	**अष्ट**
C	**नव**
D	**षड्**

Q.No: 6	अस्य विकृतिपाठेषु समावेशः नास्ति -
A	**घनपाठस्य**
B	**दण्डपाठस्य**
C	**ध्वजपाठस्य**
D	**पदपाठस्य**

Q.No: 7	कठशाखा केन वेदेन सह सम्बद्धा अस्ति ?

A	**ऋग्वेदेन**
B	**शुक्ल-यजुर्वेदेन**
C	**कृष्ण-यजुर्वेदेन**
D	**अथर्ववेदेन**

Q.No: 8	'तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा: मा गृध: कस्यस्विद् धनम् ' इत्येतद् सूक्तिवाक्यम् कुत्र अस्ति ?
A	**कठोपनिषदि**
B	**ईशोपनिषदि**
C	**केनोपनिषदि**
D	**बृहदारण्यकोपनिषदि**

Q.No: 9	शुन:शेप-आख्याने शुनःशेपस्य पितुः नाम अस्ति -
A	**देवरातः**
B	**अजीगर्तः**
C	**रोहितः**
D	**मधुच्छन्दा**

Q.No: 10	अथर्ववेदेन सम्बद्ध: ब्राह्मणग्रन्थ: अस्ति -
A	**शतपथब्राह्मणम्**
B	**गोपथब्राह्मणम्**
C	**जैमिनीयब्राह्मणम्**
D	**शाङ्खायनब्राह्मणम्**

Q.No: 11	' असतो मा सद् गमय, तमसो मा ज्योतिर्गमय ' - सूक्तिवाक्यम् अस्ति-
A	**कठोपनिषदः**
B	**केनोपनिषदः**
C	**बृहदारण्यकोपनिषदः**
D	**ईशोपनिषदः**

Q.No: 12	जनकस्य सभायां गार्गी-याज्ञवल्क्यो: मध्ये शास्त्रचर्चा वर्णिता अस्ति -
A	**ईशोपनिषदि**
B	**केनोपनिषदि**
C	**तैत्तिरीयोपनिषदि**
D	**बृहदारण्यकोपनिषदि**

Q.No: 13	शिक्षावल्ली-ब्रह्मानन्दवल्ली-भृगुवल्ली इत्येवं त्रिषु विभक्ता अस्ति -
A	**तैत्तिरीयोपनिषद्**
B	**कठोपनिषद्**
C	**बृहदारण्यकोपनिषद्**
D	**केनोपनिषद्**

Q.No: 14	'' उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान् निबोधत '' इति वाक्यं कुत्र अस्ति -

A	**ईशोपनिषदि**
B	**केनोपनिषदि**
C	**कठोपनिषदि**
D	**बृहदारण्यकोपनिषदि**

Q.No: 15	यज्ञसम्बद्ध-विधीनां प्रतिपादनम् अस्ति -
A	**शिक्षाग्रन्थे**
B	**कल्पग्रन्थे**
C	**छन्दःशास्त्रे**
D	**निरुक्तशास्त्रे**

Q.No: 16	ज्यामितिशास्त्रस्य आद्या: ग्रन्था: सन्ति -
A	**शिक्षाग्रन्था:**
B	**श्रौतसूत्राणि**
C	**गृह्यसूत्राणि**
D	**शुल्बसूत्राणि**

Q.No: 17	निरुक्तानुसारम् आख्यातम् भवति -
A	**सत्वप्रधानम्**
B	**द्रव्यप्रधानम्**
C	**जातिप्रधानम्**
D	**भावप्रधानम्**

Q.No: 18	न निर्बद्धा उपसर्गा अर्थान्निराहुरिति सिध्दान्त: कस्य ?
A	**गार्ग्यस्य**
B	**शाकटायनस्य**
C	**वार्ष्यायणेः**
D	**औदुम्बरायणस्य**

Q.No: 19	एते चत्वार: निपाता: उपमार्थे सन्ति -
A	**इव, न, चित्, नु**
B	**इव, मा, नु, किल**
C	**इव, मा, नु, खलु**
D	**इव, चित् , नु, नूनम्**

Q.No: 20	आचार्यशब्दस्य निर्वचनं नास्ति -
A	**आचारं ग्राहयति**
B	**आचिनोति अर्थान्**
C	**आदत्ते रसान्**
D	**आचिनोति बुद्धिम्**

Q.No: 21	निपातस्य भेदत्वेन अयं स्वीकृत: नास्ति -

A	**उपमार्थीय:**
B	**पदपूरक:**
C	**सङ्ग्रहार्थीय:**
D	**कर्मोपसङ्ग्रहार्थीय:**

Q.No: 22	' न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्य: ' इति वाक्यं क: कं कथयति -
A	**यमराज: नचिकेतसम्**
B	**नचिकेता यमराजम्**
C	**वाजश्रवा नचिकेतसम्**
D	**नचिकेता वाजश्रवसम्**

Q.No: 23	निरुक्तानुसारं समुद्रपदस्य निर्वचनं नास्ति -
A	**समभिद्रवन्त्यस्मिन्नाप:**
B	**सम्मोदन्ते अस्मिन् भूतानि**
C	**समुनत्तीति वा**
D	**समेकिता: द्रवन्ति**

Q.No: 24	"आदित्य" पदस्य आचार्ययास्कप्रदत्तेषु निर्वचनेषु कस्य समावेशः न भवति ?
A	**आदत्ते प्राणान्**
B	**अदितेरपत्यम्**
C	**आदत्ते रसान्**
D	**आदत्ते भासम्**

Q.No: 25	शिवसङ्कल्पसूक्तस्य देवता अस्ति-
A	**इन्द्र:**
B	**नेत्रम्**
C	**शिव:**
D	**मन:**

Q.No: 26	उषा देवता वर्तते -
A	**दुयस्थानीया**
B	**पृथिवीस्थानीया**
C	**अन्तरिक्षस्थानीया**
D	**दुयस्थानीया पृथिवीस्थानीया च**

Q.No: 27	" मृगो न भीम: कुचरो गिरिष्ठा: " - इत्यत्र " न " पदस्य अर्थ: अस्ति -
A	**निषेध:**
B	**तुल्य: (समान:)**
C	**अतीत:**
D	**निष्ठा**

Q.No: 28	अग्निः पूर्वेभिः ऋषिभिः ईड्यः - इत्यत्र ईड्यः पदस्य अर्थः अस्ति -

A	**स्तुत्यः**
B	**काम्यः**
C	**आह्वनीयः**
D	**प्राप्यः**

Q.No: 29	" माता भूमि: पुत्रो ऽहं पृथिव्या: " अयं मन्त्रांश: उद्‌धृत: अस्ति -
A	**ऋग्वेदात्**
B	**यजुर्वेदात्**
C	**सामवेदात्**
D	**अथर्ववेदात्**

Q.No: 30	विद्या-अविद्ययोः, संभूति-असंभूत्यो: विवेचनम् अस्ति -
A	**ईशोपनिषदि**
B	**कठोपनिषदि**
C	**केनोपनिषदि**
D	**तैत्तिरीयोपनिषदि**

Q.No: 31	जगती छन्दसि वर्णा: भवन्ति -
A	**24**
B	**48**
C	**44**
D	**32**

Q.No: 32	वेदेषु " सुशिप्र: " कस्य देवस्य विशेषणम् अस्ति -
A	**अग्ने:**
B	**विष्णो:**
C	**वरुणस्य**
D	**इन्द्रस्य**

Q.No: 33	चन्द्रमा .... जात: - रिक्तस्थानं पूरयत -
A	**चक्षो:**
B	**श्रोत्रात्**
C	**मनस:**
D	**मुखात्**

Q.No: 34	पुरुषसूक्तम् ऋग्वेदस्य कस्मिन् मण्डले अस्ति -
A	**प्रथमे**
B	**चतुर्थे**
C	**सप्तमे**
D	**दशमे**

Q.No: 35	साङ्ख्यकारिकानुसारम् -

A	**असतः सत् जायते**
B	**सतः सत् जायते**
C	**सतः असत् जायते**
D	**सतो विवर्त्तः कार्यजातं न वस्तुसत्**

Q.No: 36	प्रकृति-विकृतयः भवन्ति -
A	**मूलप्रकृतिः**
B	**पुरुषः**
C	**षोडशकः**
D	**महदाद्याः**

Q.No: 37	साङ्ख्यकारिकानुसारं पुरुषस्य कः धर्मः न सिध्यति -
A	**कर्तृभावः**
B	**कैवल्यम्**
C	**द्रष्टृत्वम्**
D	**साक्षित्वम्**

Q.No: 38	साङ्ख्यकारिकानुसारं सृष्टिक्रमः अस्ति -
A	**प्रकृति-अहङ्कार-महत्तत्व-पञ्चतन्मात्रा+एकादशेन्द्रिय-पञ्चमहाभूताः**
B	**प्रकृति-महत्तत्व-अहङ्कार+एकादशेन्द्रिय-पञ्चमहाभूत-पञ्चतन्मात्राः**
C	**प्रकृति-महत्तत्व-अहङ्कार-पञ्चतन्मात्र+एकादशेन्द्रिय-पञ्चमहाभूताः**
D	**पुरुष-प्रकृति-महत्तत्व-अहङ्कार-पञ्चतन्मात्र+एकादशेन्द्रिय-पञ्चमहाभूताः**

Q.No: 39	हेतुमदनित्यमव्यापि सक्रियमनेकमाश्रितं लिङ्गं सावयवं परतन्त्रं च - इत्येतानि वैशिष्ट्यानि सन्ति -
A	**पुरुषस्य**
B	**प्रकृतेः**
C	**महदादेः**
D	**कैवल्यस्य**

Q.No: 40	केशवामिश्रानुसारं पदार्थानां संख्या अस्ति -
A	**15**
B	**16**
C	**25**
D	**26**

Q.No: 41	तर्कभाषायां परिगणितेषु पदार्थेषु अयम् नास्ति -
A	**दृष्टान्तः**
B	**अवयवः**
C	**छलः**
D	**मोक्षः**

Q.No: 42	अधोलिखितेषु तर्कभाषानुसारं "कारणस्य" लक्षणं नास्ति -

A	**कार्यानुकृतान्वयव्यतिरेकि कारणम्**
B	**यस्य कार्यात् पूर्वभावो नियतोऽनन्यथासिद्धश्च तत्कारणम्**
C	**अनन्यथासिद्धनियतपूर्वभावित्वं कारणत्वम्**
D	**अतिशयितं साधकं साधकतमं प्रकृष्टं कारणमित्यर्थः**

Q.No: 43	यदा चक्षुषा घटरूपसमवेतं रूपत्वादिसामान्यं गृह्यते तदा सन्निकर्षः भवति -
A	**संयुक्तसमवायः**
B	**संयुक्तसमवेतसमवायः**
C	**विशेष्यविशेषणभावः**
D	**समवेतसमवायः**

Q.No: 44	अन्वयव्यतिरेकिहेतुः स्वसाध्यं साधयितुं क्षमते -
A	**द्विरूपोपपन्नः**
B	**त्रिरूपोपपन्नः**
C	**चतूरूपोपपन्नः**
D	**पञ्चरूपोपन्नः**

Q.No: 45	वाक्यं त्वाकाङ्क्षायोग्यतासन्निधिमतां पदानां समूहः इति लक्षणानुसारं वाक्यं नास्ति-
A	**गामानय**
B	**पुरुषः अश्वं नयति**
C	**वह्निना सिञ्चति**
D	**नदीतीरे पञ्चफलानि सन्ति**

Q.No: 46	वेदान्तसारमतेन साधनचतुष्टयम् अस्ति -
A	**अधिकारिविषयसम्बन्धप्रयोजनानि**
B	**नित्यनैमित्तिकप्रायश्चितोपासनानुष्ठानम्**
C	**शमदमोपरतितितिक्षाः**
D	**नित्यानित्यवस्तुविवेकेहामुत्रार्थफलभोगविरागशमादिषट्कसम्पत्ति-मुमुक्षुत्वानि**

Q.No: 47	शीतोष्णादिद्वन्द्वसहिष्णुता -
A	**शमः**
B	**दमः**
C	**उपरतिः**
D	**तितिक्षा**

Q.No: 48	अध्यारोपः अस्ति -
A	**अवस्तुनि-वस्त्वारोपः**
B	**वस्तुनि-अवस्त्वारोपः**
C	**वस्तुविवर्त्तस्यावस्तुनोऽज्ञानादेः प्रपञ्चस्य वस्तुमात्रत्वम्**
D	**श्रवणादिव्यतिरिक्तविषयेभ्यो मनसो निग्रहः**

Q.No: 49	विज्ञानमयकोशो भवति -

A	**ज्ञानेन्द्रियाणि + बुद्धिश्च**
B	**ज्ञानेन्द्रियाणि + मनश्च**
C	**कर्मेन्द्रियाणि + प्राणाश्च**
D	**कर्मेन्द्रियाणि + मनश्च**

Q.No: 50	विष्वग्गमनवानखिलशरीरवर्ती कः ?
A	**प्राण:**
B	**समान:**
C	**व्यान:**
D	**उदान:**

Q.No: 51	लिङ्गशरीरस्य अवयवानि सन्ति -
A	**एकादश**
B	**द्वादश**
C	**पञ्चदश**
D	**सप्तदश**

Q.No: 52	पञ्चीकरणसंदर्भे अप्सु एते अभिव्यञ्ज्यन्ते -
A	**शब्दस्पर्शरूपरसा:**
B	**शब्दस्पर्शरसा:**
C	**रूपरसौ**
D	**रस:**

Q.No: 53	निरपेक्षो रव: श्रुति: । सा च भवति -
A	**द्विविधा**
B	**त्रिविधा**
C	**चतुर्विधा**
D	**पञ्चविधा**

Q.No: 54	योगदर्शनानुसारं प्रमाणानि सन्ति -
A	**त्रीणि**
B	**चत्वारि**
C	**पञ्च**
D	**षड्**

Q.No: 55	योगस्य अङ्गानि सन्ति -
A	**पञ्च**
B	**षड्**
C	**सप्त**
D	**अष्ट**

Q.No: 56	यमेषु अस्य समावेशः नास्ति -

A	**अहिंसा**
B	**सत्यम्**
C	**स्तेयम्**
D	**अपरिग्रहः**

Q.No: 57	सम्प्रज्ञातसमाधे: भेदा: सन्ति -
A	**एक:**
B	**द्वौ**
C	**त्रय:**
D	**चत्वार:**

Q.No: 58	" न्याय " पदस्य परिभाषा अस्ति -
A	**हेत्वाभासैरर्थपरीक्षणम्**
B	**पदार्थैरर्थपरीक्षणम्**
C	**विषयैरर्थपरीक्षणम्**
D	**प्रमाणैरर्थपरीक्षणम्**

Q.No: 59	परार्थानुमानाय प्रयुक्तस्य पञ्चावयवयुक्तस्य वाक्यस्य घटकं नास्ति -
A	**उदाहरणम्**
B	**उपनय:**
C	**निगमनम्**
D	**अन्वयः**

Q.No: 60	अर्थसङ्ग्रहस्य रचनाकार: अस्ति -
A	**केशवमिश्र:**
B	**सदानन्द:**
C	**लौगाक्षिभास्कर:**
D	**अन्नम्भट्ट:**

Q.No: 61	"ब्रह्मसूत्रम्" इत्यस्य रचयिता महर्षि: -
A	**पाणिनिः**
B	**पतञ्जलि:**
C	**बादरायण:**
D	**शङ्कराचार्य:**

Q.No: 62	बौद्धदर्शनस्य मुख्यरूपेण भागा: सन्ति -
A	**चत्वार:**
B	**पञ्च**
C	**षड्**
D	**सप्त**

Q.No: 63	आवरणविक्षेपनामकम् शक्तिद्वयम् अस्ति -

A	**अज्ञानस्य**
B	**अपवादस्य**
C	**अध्यारोपस्य**
D	**अनुबन्धस्य**

Q.No: 64	साङ्ख्यकारिकानुसारं पुरुष: अस्ति -
A	**प्रकृति:**
B	**विकृति:**
C	**न प्रकृति: न विकृति:**
D	**अनिर्वचनीय:**

Q.No: 65	यथार्थानुभव: भवति -
A	**प्रमिति:**
B	**प्रमा**
C	**प्रमेय:**
D	**प्रमाणम्**

Q.No: 66	" शारीरिकसूत्रम् " कस्य उपकारि अस्ति ?
A	**न्यायस्य**
B	**वैशेषिकस्य**
C	**वेदान्तस्य**
D	**मीमांसाया:**

Q.No: 67	बौद्धमतानुसारं स्कन्धः कतिविधः अस्ति -
A	**द्विविधः**
B	**त्रिविधः**
C	**चतुर्विधः**
D	**पञ्चविधः**

Q.No: 68	पुद्गलस्य प्रकारा: सन्ति -
A	**द्वौ**
B	**त्रयः**
C	**चत्वारः**
D	**पञ्च**

Q.No: 69	ज्ञानाधिकरणम् अस्ति -
A	**बुद्धि:**
B	**शरीरम्**
C	**मन:**
D	**आत्मा**

Q.No: 70	मिथ्या-ज्ञानम् नाम किम् भवति ?

A	**तर्क:**
B	**विपर्यय:**
C	**स्मृति:**
D	**संशय:**

Q.No: 71	' यागादिरेव धर्म: ' - इति परिभाषा कुत्र उक्ता?
A	**अर्थसङ्ग्रहे**
B	**तर्कसङ्ग्रहे**
C	**अर्थशास्त्रे**
D	**वेदान्तपरिभाषायाम्**

Q.No: 72	महर्षि-पतञ्जलिमतेन योगस्य परिभाषा अस्ति -
A	**समत्वं योग:**
B	**योग: कर्मसु कौशलम्**
C	**योगश्चित्तवृत्तिनिरोध:**
D	**अप्राप्तस्य प्राप्ति: योग:**

Q.No: 73	आन्वीक्षिकी नाम्ना प्रसिद्धं दर्शनम् अस्ति -
A	**न्यायदर्शनम्**
B	**सांख्यदर्शनम्**
C	**योगदर्शनम्**
D	**वेदान्तदर्शनम्**

Q.No: 74	प्रमाणानां संख्याविषये चार्वाकमतम् अस्ति -
A	**प्रमाणम् एकम् एव**
B	**द्वे प्रमाणे**
C	**त्रीणि प्रमाणानि**
D	**अष्टौ प्रमाणानि**

Q.No: 75	साङ्ख्यकारिकानुसारं "लघुप्रकाशकम्" अस्ति -
A	**सत्वम्**
B	**रज:**
C	**तम:**
D	**मन:**

Q.No: 76	" जन्माद्यस्य यत: " इत्यत्र यतः पदेन ग्रहणं भवति -
A	**संसारस्य**
B	**जीवस्य**
C	**आत्मन:**
D	**ब्रह्मण:**

Q.No: 77	पाणिनीयशिक्षानुसारं वर्णानाम् उच्चारणस्थानानि सन्ति -

A	**पञ्च**
B	**षड्**
C	**सप्त**
D	**अष्ट**

Q.No: 78	वेदपुरुषस्य नेत्ररूपम् अस्ति-
A	**छन्दः**
B	**व्याकरणम्**
C	**शिक्षा**
D	**ज्योतिषम्**

Q.No: 79	शब्दानुशासनस्य मुख्यानि प्रयोजनानि सन्ति -
A	**त्रयोदश**
B	**अष्टादश**
C	**पञ्च**
D	**एकादश**

Q.No: 80	महाभाष्यकारानुसारं शब्द: अस्ति -
A	**गुण:**
B	**क्रिया**
C	**द्रव्यम्**
D	**ध्वनि:**

Q.No: 81	ओकारन्तस्य निपातस्य संज्ञा भवति -
A	**घिसंज्ञा**
B	**अपृक्तसंज्ञा**
C	**गुणसंज्ञा**
D	**प्रगृह्यसंज्ञा**

Q.No: 82	निष्ठासंज्ञा-विधायकं सूत्रम् अस्ति -
A	**निष्ठा**
B	**श्वीदितो निष्ठायाम्**
C	**क्तक्तवतू निष्ठा**
D	**ह्लादो निष्ठायाम्**

Q.No: 83	अग्निशब्दस्य संज्ञा भवति -
A	**नदी**
B	**घि**
C	**टि**
D	**निष्ठा**

Q.No: 84	' पञ्चगङ्गम् ' इत्यत्र समास: अस्ति -

A	**अव्ययीभाव:**
B	**तत्पुरुष:**
C	**बहुव्रीहि:**
D	**द्वन्द्वः**

Q.No: 85	आचार्यपाणिने: मतानुसारं महाभाष्यकारेण पदस्य अर्थ: स्वीकृत: -
A	**जाति:**
B	**व्यक्ति:**
C	**उभे अपि (जातिव्यक्ती)**
D	**केवलम् द्रव्यम्**

Q.No: 86	द्वन्द्वसमासे पदक्रमसंदर्भे कतम: विधिः उचित: नास्ति-
A	**घिसंज्ञकस्य पूर्वनिपातः स्यात्**
B	**अजाद्यदन्तस्य पूर्वनिपातः स्यात्**
C	**अल्पतरस्वरवर्णयुक्तस्य पूर्वनिपातः स्यात्**
D	**घिसंज्ञकस्य अजाद्यदन्तस्य च एकत्र प्राप्ते घिसंज्ञकस्य पूर्वनिपातः स्यात्**

Q.No: 87	' उपकृष्णम् ' इत्यत्र अव्ययीभाव: समास: अस्ति -
A	**विभक्त्यर्थे**
B	**पश्चादर्थे**
C	**समीपार्थे**
D	**सादृश्यार्थे**

Q.No: 88	' सम्प्रवदन्ते ब्राह्मणा: ' - इत्यत्र आत्मनेपदम् भवति -
A	**सम: प्रतिज्ञाने - इति सूत्रेण**
B	**वे: शब्दकर्मण: - इति सूत्रेण**
C	**व्यक्तवाचां समुच्चारणे - इति सूत्रेण**
D	**अपाद् वदः - इति सूत्रेण**

Q.No: 89	'आङ् उद्गमने ' इति सूत्रेण उद्गमनार्थे आङ् उपसर्ग-पूर्वकस्य .... धातो: आत्मनेपदं भवति -
A	**कृञ् धातो:**
B	**विश् धातो:**
C	**स्था धातो:**
D	**क्रम् धातो:**

Q.No: 90	' कर्तरि कर्मव्यतिहारे ' - इति सूत्रे कर्मव्यतिहार: इत्यस्य अभिप्राय: -
A	**क्रियाविनिमय:**
B	**द्रव्यविनिमय:**
C	**पदार्थविनिमय:**
D	**कर्मविनिमय:**

Q.No: 91	' अध्यापयति वेदम् ' इत्यत्र परस्मैपदं भवति -

A	**णिचश्च - सूत्रेण**
B	**स्वरितञितः कर्त्रभिप्राये क्रियाफले - सूत्रेण**
C	**अकर्मकाच्च - सूत्रेण**
D	**बुधयुधनशजनेङ्प्रद्रुस्रुभ्यो णे: - सूत्रेण**

Q.No: 92	भू धातो: लिटादेशस्य झि-प्रत्ययस्य स्थाने आदेश: भवति -
A	**अथुस्**
B	**अतुस्**
C	**उस्**
D	**अन्ति**

Q.No: 93	' दीधीवेवीटाम् ' - इति सूत्रेण भवति -
A	**इटागम:**
B	**इट्-निषेध:**
C	**इट्-आगमस्य गुणवृद्धिनिषेध:**
D	**टाम् आगम:**

Q.No: 94	भू-धातो: सार्वधातुके तिङि गुणनिषेधम् करोति -
A	**ग्क्ङिति च ।**
B	**दीधीवेवीटाम् ।**
C	**सार्वधातुकार्धधातुकयो: ।**
D	**भूसुवोस्तिङि ।**

Q.No: 95	एध् + इ तास् + ध्वे - इति स्थिते सलोप: भवति -
A	**संयोगान्तस्य लोप: - सूत्रेण**
B	**स्को: संयोगाद्योरन्ते च - सूत्रेण**
C	**लिङ: सलोपोऽनन्त्यस्य - सूत्रेण**
D	**धि च - सूत्रेण**

Q.No: 96	यत् - प्रत्यये परे आतः स्थाने ईत् भवति -
A	**ईद्यति - सूत्रेण**
B	**अतो येय: - सूत्रेण**
C	**अचो यत् - सूत्रेण**
D	**ई च खन: - सूत्रेण**

Q.No: 97	' तुर्य: ' शब्दस्यार्थः अस्ति -
A	**चतुर्थ:**
B	**द्वितीय:**
C	**आद्य:**
D	**अन्तिम:**

Q.No: 98	यः कुत्सितं बहुभाषते सः -

A	**कुवाग्वान्**
B	**वाग्मान्**
C	**कुवाग्ग्मी**
D	**वाचाट:**

Q.No: 99	अभिहिते कर्मणि भवति -
A	**चतुर्थीविभक्तिः**
B	**तृतीयाविभक्तिः**
C	**द्वितीयाविभक्तिः**
D	**प्रथमाविभक्तिः**

Q.No: 100	नियमपूर्वकविद्यास्वीकारे वक्तुः संज्ञा भवति -
A	**अपादानसंज्ञा**
B	**सम्प्रदानसंज्ञा**
C	**कर्मसंज्ञा**
D	**करणसंज्ञा**

Q.No: 101	हेतुशब्दप्रयोगे हेतौ द्योत्ये का विभक्तिः भवति ?
A	**प्रथमा**
B	**पञ्चमी**
C	**तृतीया**
D	**षष्ठी**

Q.No: 102	कृत्-योगे कर्मणि स्यात् -
A	**प्रथमाविभक्तिः**
B	**द्वितीयाविभक्तिः**
C	**षष्ठीविभक्तिः**
D	**सप्तमीविभक्तिः**

Q.No: 103	' त्रयाणां फलानां समाहारः त्रिफला ' - अत्र स्त्रीप्रत्ययः भवति -
A	**द्विगोः - सूत्रेण**
B	**अजाद्यतष्टाप् - सूत्रेण**
C	**यङश्चाप् - सूत्रेण**
D	**डाबुभाभ्यामन्यतरस्याम् - सूत्रेण**

Q.No: 104	यवनशब्दात् आनुक् आगमो ङीष् प्रत्ययश्च भवति -
A	**महत्त्व-अर्थे**
B	**दोष-अर्थे**
C	**लिपि-अर्थे**
D	**पुंयोग-अर्थे**

Q.No: 105	प्रो. ग्रिम महोदयानुसारं क् त् प् ध्वनीनां स्थाने परिवर्तनं भवति -

A	**ख् थ् फ्**
B	**क् त् प्**
C	**ग् द् ब्**
D	**प् फ् म्**

Q.No: 106	केन्टुम् वर्गस्य भाषा नास्ति-
A	**केल्टिक**
B	**तोखारी**
C	**अल्बानी**
D	**हिटाइट**

Q.No: 107	अर्धस्वर: अस्ति-
A	**अ-वर्ण:**
B	**ह-वर्ण:**
C	**य-वर्ण:**
D	**क-वर्ण:**

Q.No: 108	गुणसंज्ञका: वर्णा: सन्ति -
A	**अ, ए, ओ**
B	**आ, ऐ, औ**
C	**अ, इ, ए**
D	**अ, उ, ओ**

Q.No: 109	संहितासंज्ञा-विधायकं सूत्रम् अस्ति -
A	**संहितायाम्**
B	**समाहार: संहिता**
C	**अलोऽन्त्यात् पूर्व संहिता**
D	**पर: सन्निकर्ष: संहिता**

Q.No: 110	प्रायेणान्यपदार्थप्रधानः समास: अस्ति -
A	**तत्पुरुष:**
B	**कर्मधारय:**
C	**बहुव्रीहि:**
D	**अव्ययीभाव:**

Q.No: 111	' कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे ' सूत्रेण विभक्तिः भवति -
A	**प्रथमा**
B	**तृतीया**
C	**द्वितीया**
D	**षष्ठी**

Q.No: 112	" युवन् " प्रातिपदिकात् स्त्रीत्वविवक्षायां प्रत्ययो भवति-

A	**टाप्**
B	**ङीप्**
C	**ङीन्**
D	**ति**

Q.No: 113	भारोपीय-परिवारस्य भाषा नास्ति-
A	**संस्कृत**
B	**मलयालम**
C	**पालि**
D	**प्राकृत**

Q.No: 114	भर्तृहरिमतेन अपवर्गस्य द्वारम् अस्ति-
A	**शिक्षाशास्त्रम्**
B	**व्याकरणशास्त्रम्**
C	**निरुक्तम्**
D	**ज्योतिषशास्त्रम्**

Q.No: 115	च-वर्गस्य उच्चारणस्थानम् अस्ति -
A	**कण्ठ:**
B	**तालु:**
C	**मूर्धा**
D	**दन्ताः**

Q.No: 116	उचितेन पदेन रिक्त-स्थानं पूरयत - .... चमरीं हन्ति -
A	**केशान्**
B	**केशै:**
C	**केशेभ्य:**
D	**केशेषु**

Q.No: 117	" पितरौ " इत्यत्र क: समास: ?
A	**द्वन्द्व:**
B	**तत्पुरुष:**
C	**अव्ययीभाव:**
D	**कर्मधारय:**

Q.No: 118	"......... अधीत: नायात:" इत्यत्र रिक्तस्थाने मासशब्दस्य योग्यं रूपं किं स्यात् ?
A	**मासेन**
B	**मासम्**
C	**मासस्य**
D	**मासे**

Q.No: 119	` .... उदिते कमलं विकसति ' - रिक्तस्थाने अधस्तनेषु योग्यं रूपं चिनुत -

A	**सूर्यः**
B	**सूर्येण**
C	**सूर्यस्य**
D	**सूर्ये**

Q.No: 120	संयोगसंज्ञाया: उदाहरणं भवितुं नार्हति-
A	**आदित्यः**
B	**इन्द्रः**
C	**प्रजापतिः**
D	**शौनकः**

Q.No: 121	कर्तृवाच्ये कस्य प्राधान्यं भवति ?
A	**क्रियायाः**
B	**कर्मणः**
C	**भावस्य**
D	**कर्तुः**

Q.No: 122	पतंजलिमतेन शास्त्रपूर्वकं य: शब्दान् प्रयुङ्क्ते स: केन युज्यते ?
A	**धनेन**
B	**योगेन**
C	**धर्मेण**
D	**अभ्युदयेन**

Q.No: 123	नाट्याख्य-पञ्चमवेद-निर्माणावसरे रसा: कुतः गृहीता: -
A	**ऋग्वेदात्**
B	**सामवेदात्**
C	**यजुर्वेदात्**
D	**अथर्ववेदात्**

Q.No: 124	स्त्रीपात्राणाम् अभावे असम्भवा वृत्ति: वर्तते -
A	**आरभटीवृत्तिः**
B	**कैशिकीवृत्तिः**
C	**भारतीवृत्तिः**
D	**सात्वतीवृत्ति**

Q.No: 125	रज:, बाल:, लिक्षा, यूका, यव: - इत्यादीनि नामानि सन्ति -
A	**अप्सरसाम्**
B	**नाट्यमण्डपानाम्**
C	**भरतमुनेः पुत्राणाम्**
D	**परिमाणानाम्**

Q.No: 126	" अवस्थानुकृतिर्नाट्यम् " इति नाट्यस्य लक्षणम् उक्तम् -

A	**आचार्यधनञ्जयेन**
B	**आचार्यकुन्तकेन**
C	**भरतमुनिना**
D	**आचार्यविश्वनाथेन**

Q.No: 127	आचार्यमम्मटानुसारम् ' आयुर्घृतम् ' प्रयोगे अस्ति -
A	**शुद्धासारोपा-लक्षण-लक्षणा**
B	**शुद्धासाध्यवसाना-लक्षण-लक्षणा**
C	**शुद्धासारोपा-उपादान-लक्षणा**
D	**शुद्धासाध्यवसाना-उपादान-लक्षणा**

Q.No: 128	" आरोपिता क्रिया " इति वैशिष्ट्यम् अस्ति -
A	**अभिधायाः**
B	**लक्षणायाः**
C	**व्यञ्जनायाः**
D	**न कस्यापि**

Q.No: 129	आचार्यमम्मटेन रसदोषाः परिगणिताः सन्ति-
A	**एकादश**
B	**द्वादश**
C	**त्रयोदश**
D	**पञ्चदश**

Q.No: 130	आचार्यमम्मटेन उपमायाः भेदाः अभिमताः -
A	**षड्**
B	**एकोनविंशतिः**
C	**पञ्चविंशतिः**
D	**सप्तविंशतिः**

Q.No: 131	क्वसूर्यप्रभवो वंशः क्वचाल्पविषया मतिः । तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥ - इत्यत्र कः अलङ्कारः ?
A	**यमकालङ्कारः**
B	**निदर्शनालङ्कारः**
C	**विशेषोक्ति-अलङ्कारः**
D	**उपमालङ्कारः**

Q.No: 132	आचार्यविश्वनाथाभिमते गुणाः कस्य धर्माः भवन्ति ?
A	**शब्दस्य**
B	**अर्थस्य**
C	**रसस्य**
D	**अलङ्कारस्य**

Q.No: 133	काव्यपुरुषस्य अवयवसंस्थानविशेषवत् भवन्ति -

A	**अलङ्कारा:**
B	**गुणा:**
C	**शब्दार्थौ**
D	**रीतय:**

Q.No: 134	' रीतिरात्मा काव्यस्य ' - इति काव्यलक्षणमस्ति -
A	**आचार्यवामनस्य**
B	**आचार्यकुन्तकस्य**
C	**आचार्यधनञ्जयस्य**
D	**आचार्यमम्मटस्य**

Q.No: 135	वाक्यार्थबोधनाय तात्पर्यार्थवृत्ते: नास्ति आवश्यकता - इति मतं स्वीकुर्वन्ति -
A	**आचार्यकुमारिलभट्टाः**
B	**अभिहितान्वयवादिन:**
C	**अन्विताभिधानवादिन:**
D	**आचार्यविश्वनाथाः**

Q.No: 136	सचेतसां हृदये रसतामेति -
A	**विभाव:**
B	**अनुभाव:**
C	**सञ्चारीभाव:**
D	**स्थायीभाव:**

Q.No: 137	आचार्यविश्वनाथेन सञ्चारीभावस्य भेदा: स्वीकृता: -
A	**त्रयस्त्रिंशत्**
B	**पञ्चविंशति:**
C	**असंख्या:**
D	**दश**

Q.No: 138	' समवकार: ' इति भेद: अस्ति -
A	**सञ्चारीभावस्य**
B	**उत्प्रेक्षालङ्कारस्य**
C	**मण्डपस्य**
D	**रूपकस्य**

Q.No: 139	रूपकस्य पञ्चसन्धिषु नास्ति -
A	**मुखम्**
B	**नान्दी**
C	**प्रतिमुखम्**
D	**गर्भ:**

Q.No: 140	साहित्यदर्पणानुसारं महाकाव्ये नायक: स्यात् -

A	**धीरोद्धतः**
B	**धीरललितः**
C	**धीरोदात्तः**
D	**धीरप्रशान्तः**

Q.No: 141	आचार्यकुन्तक: निर्विघ्नग्रन्थसमाप्त्यर्थं कं स्तौति -
A	**विष्णुम्**
B	**ब्रह्माणम्**
C	**शिवम्**
D	**इन्द्रम्**

Q.No: 142	आचार्यकुन्तकानुसारं कविव्यापारवक्रताया: मुख्या: प्रकारा: भवन्ति -
A	**त्रयः**
B	**चत्वारः**
C	**पञ्च**
D	**षड्**

Q.No: 143	भरतमुनिप्रणीतस्य नाटयशास्त्रस्य प्रथमाध्यायस्य नाम अस्ति -
A	**पूर्वरङ्गविधानम्**
B	**रङ्गदैवतपूजाविधानम्**
C	**मण्डपविधानम्**
D	**नाट्योत्पत्तिः**

Q.No: 144	ध्वनिकाव्ये कस्य प्राधान्यं भवति ?
A	**वाच्यार्थस्य**
B	**लक्ष्यार्थस्य**
C	**प्रतीयमानार्थस्य**
D	**तात्पर्यार्थस्य**

Q.No: 145	" रत्नावली " अस्ति -
A	**आख्यायिका**
B	**कथा**
C	**नाटिका**
D	**नाटकम्**

Q.No: 146	हर्षचरितम् इत्यस्य विधा अस्ति -
A	**प्रकरणम्**
B	**नाटकम्**
C	**कथा**
D	**आख्यायिका**

Q.No: 147	मेघदूते प्रयुक्त: छन्द: किम् ?

A	**स्रग्धरा**
B	**मन्दाक्रान्ता**
C	**शार्दूलविक्रीडितम्**
D	**भुजङ्गप्रयातम्**

Q.No: 148	आचार्यविश्वनाथस्य काव्यलक्षणम् अस्ति -
A	**शब्दार्थौ सहितौ काव्यम्**
B	**रमणीयार्थव्यवच्छिन्ना पदावलिः काव्यम्**
C	**वाक्यं रसात्मकं काव्यम्**
D	**तददोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलंकृती पुनः क्वापि**

Q.No: 149	काव्यभेदेषु उत्तमोत्तमः काव्यभेदः कस्य आचार्यस्य अभिमतः -
A	**पण्डितराजजगन्नाथस्य**
B	**मम्मटस्य**
C	**आनन्दवर्धनस्य**
D	**कुन्तकस्य**

Q.No: 150	रसस्य अपकर्षकाः के भवन्ति?
A	**दोषाः**
B	**गुणाः**
C	**अलङ्काराः**
D	**रीतयः**

Q.No: 151	काव्यमीमांसायाः प्रथमाध्यायस्य नाम अस्ति -
A	**शास्त्रसङ्ग्रहः**
B	**शास्त्रनिर्देशः**
C	**पद-वाक्य-विवेकः**
D	**काव्यपुरुषोत्पत्तिः**

Q.No: 152	वाक्ये अनेकार्थतायां सत्यां कः अलङ्कारः -
A	**अतिशयोक्तिः**
B	**अर्थान्तरन्यासः**
C	**विभावना**
D	**श्लेषः**

Q.No: 153	पण्डितराजजगन्नाथमतेन काव्यभेदाः सन्ति -
A	**त्रयः**
B	**चत्वारः**
C	**पञ्च**
D	**षड्**

Q.No: 154	साधारणधर्मादीनां प्रतिबिम्बनं कस्मिन् अलङ्कारे भवति ?

A	**विशेषोक्तौ**
B	**अर्थान्तरन्यासे**
C	**विभावनायाम्**
D	**दृष्टान्ते**

Q.No: 155	भरतमुनिना कति अलङ्कारा: स्वीकृता: -
A	**चत्वारः**
B	**षट्**
C	**अष्टौ**
D	**दश**

Q.No: 156	काव्यशास्त्रे षड्विधवक्रता केन स्वीकृता-
A	**आनन्दवर्धनेन**
B	**मम्मटेन**
C	**वामनाचार्येण**
D	**कुन्तकेन**

Q.No: 157	" इति हेतु: न तु हेतव: " इति कस्य आचार्यस्य वचनम् -
A	**दण्डिन:**
B	**भामहस्य**
C	**मम्मटस्य**
D	**राजशेखरस्य**

Q.No: 158	" वरं विरोधोऽपि समं महात्मभि: " इति सूक्ति: कस्य महाकाव्यस्य ?
A	**नैषधीयचरितस्य**
B	**रघुवंशस्य**
C	**शिशुपालवधस्य**
D	**किरातार्जुनीयस्य**

Q.No: 159	प्रकरणम् अस्ति -
A	**मुद्राराक्षसम्**
B	**उत्तररामचरितम्**
C	**मृच्छकटिकम्**
D	**अभिज्ञानशाकुन्तलम्**

Q.No: 160	विश्वनाथ: ध्वनिकारत्वेन कं स्मरति ?
A	**मम्मटाचार्यम्**
B	**आनन्दवर्धनाचार्यम्**
C	**कुन्तकम्**
D	**अभिनवगुप्तम्**

Q.No: 161	काव्यप्रकाशस्य मङ्गलाचरणे " जयति " इति पदेन अयम् अर्थः आक्षिप्यते -

A	**जयकारः**
B	**नमस्कारः**
C	**पुरस्कारः**
D	**प्रतीकारः**

Q.No: 162	" विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगात् रसनिष्पत्तिः " इति सूत्रम् कस्य ?
A	**मम्मटस्य**
B	**आनन्दवर्धनस्य**
C	**भरतमुनेः**
D	**विश्वनाथस्य**

Q.No: 163	ताल-लयाश्रितं भवति -
A	**नृत्तम्**
B	**नृत्यम्**
C	**नाट्यम्**
D	**लास्यम्**

Q.No: 164	नाटयशास्त्रानुसारं " कार्यस्य " अवस्था: भवन्ति-
A	**दश**
B	**पञ्च**
C	**नव**
D	**सप्त**

Q.No: 165	आचार्यमम्मटानुसारं काव्यस्य प्रयोजनानि सन्ति -
A	**त्रीणि**
B	**पञ्च**
C	**चत्वारि**
D	**षड्**

Q.No: 166	शब्दचित्रं वाच्यचित्रम् अव्यङ्ग्यम् काव्यम् भवति -
A	**मध्यमम्**
B	**अवरम्**
C	**उत्तमम्**
D	**उत्तमोत्तमम्**

Q.No: 167	श्रृङ्गारे आह्लादकत्वं माधुर्यं कस्य कारणं भवति -
A	**दीप्तेः**
B	**व्याप्तेः**
C	**कान्तेः**
D	**द्रुतेः**

Q.No: 168	श्लेषत्वात् काकुत्वात् वा द्विप्रकारक: भवति-

A	**वक्रोक्ति-अलङ्कारः**
B	**उत्प्रेक्षा-अलङ्कारः**
C	**उपमा-अलङ्कारः**
D	**ध्वनि:**

Q.No: 169	सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां .... अपीष्यते - रिक्ते स्थाने योग्यं पदं स्यात् -
A	**वाचकत्वम्**
B	**लक्ष्यकत्वम्**
C	**व्यञ्जकत्वम्**
D	**तात्पर्यत्वम्**

Q.No: 170	' पञ्चमी साहित्यविद्या ' - इति कः स्वीकुरुते ?
A	**औशनस:**
B	**बार्हस्पत्य:**
C	**कौटिल्य:**
D	**यायावरीय:**

Q.No: 171	महाभारतस्य अष्टादशपर्वसु नास्ति -
A	**युद्धपर्व**
B	**उद्योगपर्व**
C	**वनपर्व**
D	**स्त्रीपर्व**

Q.No: 172	कतिलक्षणं पुराणम् -
A	**द्विलक्षणम्**
B	**त्रिलक्षणम्**
C	**चतुर्लक्षणम्**
D	**पञ्चलक्षणम्**

Q.No: 173	कौटिल्यानुसारं विद्याभेदा: सन्ति -
A	**एक:**
B	**द्वौ**
C	**त्रय:**
D	**चत्वार:**

Q.No: 174	ब्रह्मावर्तदेश: अस्ति -
A	**हिमवद्विन्ध्ययोः मध्यं यत्प्राग्विनशनादपि**
B	**सरस्वतीदृषद्वत्योः देवनद्योः यदन्तरम्**
C	**आ समुद्रात्तु वै पूर्वाद् आसमुद्रात्तु पश्चिमात् तयोरेवान्तरम्**
D	**कुरूक्षेत्रं च मत्स्याश्च पञ्चाला: शूरसेनका: एषः वै**

Q.No: 175	मनुमतेन य: द्विज: शिष्यम् उपनीय सकल्पं सरहस्यं वेदम् अध्यापयेत् स उच्यते -

A	**आचार्य:**
B	**उपाध्याय:**
C	**गुरु:**
D	**ऋत्विग्**

Q.No: 176	मनुस्मृते: सप्तमाध्याये वर्णनमस्ति -
A	**स्नातकधर्मस्य**
B	**विप्रधर्मस्य**
C	**राजधर्मस्य**
D	**गृहस्थधर्मस्य**

Q.No: 177	रुद्रदाम्न: गिरिनार-शिलालेखे वर्णनम् अस्ति-
A	**रुद्रदाम्न: मगधविजयस्य**
B	**रुद्रदाम्न: कलिङ्गविजयस्य**
C	**बौद्धधर्मविधानस्य**
D	**सुदर्शनसरोवरपुनर्निर्माणस्य**

Q.No: 178	अशोकस्य प्रमुखा: स्तम्भलेखा: सन्ति -
A	**षड्**
B	**सप्त**
C	**चतुर्दश**
D	**चत्वारिंशत्**

Q.No: 179	नायिकारहितं नाटकम् अस्ति -
A	**स्वप्रवासवदत्तम्**
B	**महावीरचरितम्**
C	**वेणीसंहारम्**
D	**मुद्राराक्षसम्**

Q.No: 180	लघुत्रयी इति नाम्ना प्रसिद्धेषु काव्येषु नास्ति -
A	**रघुवंशम्**
B	**कुमारसम्भवम्**
C	**मेघदूतम्**
D	**किरातार्जुनीयम्**

Q.No: 181	' मन्द: कवियश: प्रार्थी गमिष्याम्युपहास्यताम् ' इति स्वकीयां विनम्रतां प्रकटयनाह कवि: -
A	**कालिदास:**
B	**बाणभट्ट:**
C	**माघ:**
D	**भास:**

Q.No: 182	' व्रजन्ति ते मूढधिय: पराभवं भवन्ति मायाविषु ये न मायिन: ' इति उक्तवान् कवि: -

A	**कालिदासः**
B	**विशाखदत्तः**
C	**श्रीहर्षः**
D	**भारविः**

Q.No: 183	शिशुपालवधस्य प्रथमसर्गे छन्दः प्रयुक्तम् अस्ति -
A	**उपजातिः**
B	**वंशस्थम्**
C	**अनुष्टुप्**
D	**द्रुतविलम्बितम्**

Q.No: 184	अशोकस्य भाब्रू-शिलालेखः सम्प्रति कुत्र अस्ति -
A	**पञ्जाबप्रान्ते**
B	**उडीसाप्रान्ते**
C	**असमप्रान्ते**
D	**राजस्थानप्रान्ते**

Q.No: 185	नाटकेषु अर्थोपक्षेपकाः भवन्ति -
A	**चत्वारः**
B	**पञ्च**
C	**षड्**
D	**सप्त**

Q.No: 186	कस्मिन् शिलालेखे कालिदासस्य भारवेः च नामोल्लेखः वर्तते -
A	**ऐहोलशिलालेखे**
B	**गिरनारशिलालेखे**
C	**हाथीगुम्फाशिलालेखे**
D	**कुमारगुप्तप्रथमस्य मन्दसौर अभिलेखे**

Q.No: 187	हाथीगुम्फा शिलालेखः कस्य अस्ति ?
A	**समुद्रगुप्तस्य**
B	**खारवेलस्य**
C	**कनिष्कस्य**
D	**स्कन्दगुप्तस्य**

Q.No: 188	" सहस्रगुणमुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः " इति श्लोकांशः कस्य काव्यस्य ?
A	**नैषधीयचरितस्य**
B	**रघुवंशस्य**
C	**शिशुपालवधस्य**
D	**किरातार्जुनीयस्य**

Q.No: 189	मनुस्मृतौ दुर्गभेदाः कतिविधाः वर्णिताः सन्ति ?

A	**चत्वारः**
B	**पञ्च**
C	**षड्**
D	**सप्त**

Q.No: 190	गिरनारशिलालेख: कुत्र अस्ति ?
A	**असमप्रान्ते**
B	**राजस्थानप्रान्ते**
C	**गुजरातप्रान्ते**
D	**छत्तीसगढप्रान्ते**

Q.No: 191	" नारिकेलफलसम्मितं वच: " कस्य कवे: ?
A	**कालिदासस्य**
B	**माघस्य**
C	**भारवे:**
D	**श्रीहर्षस्य**

Q.No: 192	" एको रस: करुण एव " इति कस्य मतम् ?
A	**भट्टनारायणस्य**
B	**भवभूते:**
C	**भासस्य**
D	**मुरारेः**

Q.No: 193	महाश्वेताया: जन्म अप्सरसां कस्मिन् कुले अभवत् -
A	**अग्निकुले**
B	**अमृतकुले**
C	**पवनकुले**
D	**सोमकुले**

Q.No: 194	कादम्बर्यां महाश्वेताया: परिचारिका अस्ति -
A	**मदलेखा**
B	**तरलिका**
C	**मनोरमा**
D	**पत्रलेखा**

Q.No: 195	हर्षचरितस्य पञ्चमे उच्छ्वासे कस्य मृत्यो: वर्णनम् अस्ति ?
A	**राज्यवर्धनस्य**
B	**प्रभाकरवर्धनस्य**
C	**पुष्पभूते:**
D	**भैरवाचार्यस्य**

Q.No: 196	खारवेलस्य " हाथीगुम्फा " अभिलेखस्य लिपि: अस्ति -

A	**पैशाची**
B	**खरोष्ठी**
C	**शारदा**
D	**ब्राह्मी**

Q.No: 197	" माघे सन्ति त्रयो गुणा: " इत्यत्र ये गुणाः ते के ?
A	**पदलालित्यम्, पदगौरवम्, उपमा**
B	**अर्थलालित्यम्, अर्थगौरवम्, उपमा**
C	**पदलालित्यम्, अर्थगौरवम्, उपमा**
D	**अर्थलालित्यम्, पदगौरवम्, उपमा**

Q.No: 198	" मदेकपुत्र जननी जरातुरा " इति नलं क: कथयति ?
A	**हंस:**
B	**देवगण:**
C	**दमयन्ती**
D	**सरस्वती**

Q.No: 199	" हितं मनोहारि च दुर्लभं वच: " इति उक्तिः कुत्र ?
A	**नैषधीयचरिते**
B	**शिशुपालवधे**
C	**रघुवंशे**
D	**किरातार्जुनीये**

Q.No: 200	" व्यूढोरस्कः वृषस्कन्ध: शालप्रांशुः महाभुज: " इति कालिदासप्रयुक्तानि विशेषणानि कस्य ?
A	**मनो:**
B	**रघो:**
C	**अजस्य**
D	**दिलीपस्य**